

Котломанітова Г. О. (Полтава, Україна)

ЛОГОРИТМІКА ЯК ПРИКЛАДНА МЕТОДИКА У СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ

У тезах автор окреслює логоритміку як одну із прикладних методик в арсеналі професійного інструментарію фахівця соціальної сфери. Обґрунтовано доцільність використання логоритміки у соціально-педагогічній роботі з дітьми, зокрема з дітьми з особливими освітніми потребами.

Kotlomanitova G. (Poltava, Ukraine)

SPEECH THERAPY RHYTHMICS AS AN APPLIED METHODOLOGY IN SOCIO-PEDAGOGICAL WORK WITH CHILDREN

In the theses the author describes speech therapy rhythemics as one of the applied methods in the professional activity of a social worker. The expediency of using speech therapy rhythemics in socio-pedagogical work with children, in particular with children with special educational needs, is explained.

Фахівець соціальної сфери має володіти багатим методичним інструментарієм задля актуалізації ресурсів клієнта щодо подолання наявних проблем, успішної адаптації, самореалізації в суспільстві, соціальної інклюзії. До арсеналу технологій, технік, методик у професійній «валізі» соціального працівника/педагога варто включити логоритміку.

Логоритміка – одна із реабілітаційних методик у системі корекційної роботи з особами з відхиленнями у розвитку, зокрема з мовленнєвими порушеннями. Саме слово «логоритміка» (скорочено від логопедична ритміка) складається з двох частин: «лого» (грецьк.) – буквально «слово», «виховання правильного мовлення», та «ритміка» – від «рівномірний, розмірений», як система фізичних вправ під музику, побудованих на зв'язку рухів із музикою. Логоритміка базується на поєднанні руху, музики і слова. В її основі – ритмічність, ритмізація мовлення, рухів, співу. Логоритміка включає різноманітні вправи та ігри з рухами під музику або в поєднанні з мовленням та співами. Наразі наявний широкий спектр логоритмічних засобів: логопедична гімнастика, поспівки, чистомовки, мовнорухові, музично-ритмічні ігри і вправи, дихальна гімнастика, артикуляційні вправи, ритмодекламація, рухливі вправи під музику, гра на дитячих музичних інструментах, вправи на розвиток м'язів для розвитку емоційної сфери, вправи на розвиток пантомімічної виразності, релаксаційні вправи, вправи на розвиток психофізичної активності, пальчиковий ігротренінг, комунікативні ігри, інсценівки, драматизації, танцювальні елементи, руханки та ін. [1, с. 9-18]. Логоритміку використовують переважно у роботі з дітьми. Сьогодні логоритміка – одна із методик логопедичної роботи, її використання притаманне переважно для системи корекційної роботи, спеціальної освіти.

Утім, корекційна та реабілітаційна спрямованість фахової діяльності соціальних і корекційних педагогів в аспекті успішної соціалізації клієнта є досить спорідненою. Зазначимо, соціально-педагогічна робота з дітьми різних категорій, зокрема з дітьми з особливими освітніми потребами, потребує використання різноманітних методик, які мають прикладне значення. Специфіка логоритміки уможлиблює її застосування в системі роботи соціального педагога (працівника) з вищезначеним контингентом осіб в різних умовах.

Мета соціально-педагогічної допомоги дітям з особливими освітніми потребами корелює з метою логоритміки: сприяти успішній соціалізації, адаптації особистості до умов зовнішнього і внутрішнього середовища. Важливим для системної соціально-педагогічної роботи з такими дітьми є реалізація завдань, означених в умовах використання методики логоритміки. Серед них: *оздоровчі* – зміцнення кістково-м'язового апарату, формування правильного дихання, розвиток моторики (загальної, дрібної, мімичної), виховання правильної осанки, постави, ходи, граційності рухів; *розвивальні* – формування рухових навиків, оптико-просторових уявлень, розвиток координації рухів, гальмівної діяльності, уміння переключитися з однієї діяльності на іншу, співрозмірювати різні дії, володіти власним тілом, виховання точності, сили, спритності, уваги, зосередженості, слухової й зорової пам'яті; *пізнавальні* – розширення загальних уявлень про предмети та явища, пізнання фольклору, долучення до народного, сучасного мистецтва, засвоєння теоретичних знань із метроритміки, музичної культури; *виховні* – розвиток художньо-творчих здібностей, естетичних відчуттів, смаків, виховання морально-вольових якостей, колективізму, дисциплінованості тощо; *корекційні* – корегування, усунення порушень психомоторики та мовлення [1, с. 19]. Виокремо ще одне важливе завдання: розвиток комунікативних умінь, навичок групової взаємодії, згуртованості у спільній ритмічно-руховій діяльності.

Загалом, логоритміка має саногенне спрямування, її використання доцільне і з нормотиповими дітьми, і з дітьми з відхиленнями чи вадами психофізичного розвитку. Оскільки логоритмічні засоби застосовуються переважно у груповій формі, такий формат групової взаємодії володіє значним соціалізуючим потенціалом. Відтак, доцільно запроваджувати логоритміку в інклюзивному просторі, ненав'язливо об'єднуючи у спільній діяльності різних дітей. Елементи змагальності, командної роботи, ігрові форми дозволяють об'єднати, згуртувати колектив і водночас розвинути в особистості самостійність, уміння керувати собою, а також самореалізуватися й самопрезентувати власні здібності чи досягнення. Спільна музично-рухова діяльність знімає загальну скутість, фізичне й емоційне напруження, комунікативні бар'єри, налагоджує позитивну атмосферу, покращує настрій і самопочуття. Нормалізація рухової сфери дитини допомагає їй змінити ставлення до спілкування, до учасника комунікації, до навколишнього середовища та до свого відхилення (психофізичної вади, мовленнєвого порушення).

Застосування логоритміки фахівцем соціальної роботи уможлиблюється в умовах інклюзивного освітнього простору, у спеціальних освітніх закладах, центрах розвитку, навчально-реабілітаційних центрах, установах соціальної, комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю, дитячих оздоровчих таборах, інших дозвіллевих закладах.

ЛІТЕРАТУРА // ЛИТЕРАТУРА // REFERENCES

1. Чеснокова Л. В., Золотарьова О. І. Заняття з логоритміки для дітей із вадами мовлення. Х.: Основа, 2017. 160 с.

Українська А. Р. (Одеса, Україна)

ВПЛИВ БУЛІНГУ НА ЕМОЦІЙНИЙ СТАН ПІДЛІТКІВ

У тезах обґрунтовано актуальність теми, описано основні результати дослідження та їх практичне значення.

Ukrainska A. (Odessa, Ukraine)

THE INFLUENCE OF BULLYING ON THE EMOTIONAL STATE OF TEENAGERS

The article is based on the relevance of the topic, the description of the main results of the research and their practical significance.

Проблема булінгу стає все більш актуальною і може виникати в будь-якому віці. Але саме в підлітковому середовищі прояв булінгу найбільш ймовірний і має важкі наслідки (навіть до суїцидів), оскільки цькування негативно впливає на розвиток психіки, яка в цей період доволі тендітна.

Взаємини в школі є важливою частиною розвитку особистості, тому що підліток співвідносить себе з групою однолітків, беручи до уваги те, наскільки його схвалюють або не схвалюють. Це має вплив на подальше становлення особистості.

Практично всі стикалися з різними видами агресії і цькування з боку однолітків або вчителів. Однак наслідки жорстокого ставлення можуть мати вплив не тільки на психічний розвиток особистості, але й на фізичний, соматичний, особистісний і соціальний. Булінг може залишити відбиток в подальшому житті особистості і проявитись, наприклад, в сімейних відносинах або в жорстокому поводженні з власними дітьми. Тому цій проблемі потрібно приділяти особливу увагу і вживати відповідних профілактичних заходів.

Нами було проведено дослідження, яке мало на меті вивчення впливу булінгу на емоційний стан підлітків.

У дослідженні взяло участь 136 респондентів віком від 10 до 18 років, серед яких 79,4% – дівчата, 20,6% – хлопці.

В результаті вивчення уявлення учнів про насильство в класі на питання «Мені здається в нашому класі часто відбуваються акти насильства